GAZETA KRAKOWSKA

Nro 43.

Z KRAKOWA DNIA 31 MAIA 1818 Roku W NIEDZIELĘ

Z Warszawy d. 23 Maia.

N. Cesarz i Król Pan nasz Miłościwy w dalszey podróży swoiey przybył dnia 8 Maia do Chocimia.

Rocznica urodzin N. W. Xiężney Katarzyny Królowey Wirtembergskiey obchodzona tu była dnia 22 iak zwykle.

JO. Xiążę Namiestnik Królewski wyiechał dnia 20 b. m. z tey stolicy na dni kilka do Janowa.

Dnia 3 b. m. wszyscy Posłowie dali tu wielki obiad dla JW. Jenerała Hrabi Krasińskiego Marszałka Seymu, który JO. Xiążę Namiestnik Królewski obecnością swoią zaszczycić raczył. Podczas obiadu spełniano zdrowie N. Pana, N. Jego Rodziny, szczęście Narodu, Namiestnika, Marszałka i Izby Poselskiey. Po obiedzie naystarsi wiekiem Posłowie ofiarowali imieniem Izby JW. Jenerałowi Hr. Krasińskiemu pierścień złoty z napisem: "Izba Poselska Marszałkowi swemu.,, W środku pierścienia wyrażone były rok i data Seymu.

Podług naynowszych wiadomości z Petersburga pod d. 13 Maia d. k. ciepło dochodziło tam do 20 stopni, lecz zatoka Kronstadzka była ieszcze pokryta lodem i z Oranienbaum do Kronstadt po lodzie przechodzić można było.

Wypis z Protokółu Sekretaryiatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożey Łaski

MY ALEXANDER I.

Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski &c. &c. &c.

Stosownie do artykułów 7 i 67 Ustawy Konstytucyyney, oznaczyliśmy i ninieyszem Pełnomocnictwem oznaczamy rozciągłość władzy Namiestnika Naszego w Królestwie Polskiem, iak następuie:

Art. 1. Namiestnik Nasz sprawować będzie, według teraźnieyszego Pełnomocnictwa i szczególnych instrukcyy iakie onemuż damy, władzę wykonawczą i administracyyną Nam z mocy artykułu 35 ustawy Konstytucyyney służącą, wyiąwszy zastrzeżenia poniżey wyrażone, wypełniać ściśle będzie przepisy teyże ustawy Konstytucyyney, Statutów Organicznych, praw kraiowych, urządzeń przez dawnieysze Rządy wydanych, a dziś nie uchylonych,

równie iak i przepisy Naszych szczególnych postanowień.

Art. 2. Namiestnik Nasz utrzymywać będzie porządek, bezpieczeństwo i spokoyność publiczną, które ieśliby kiedy miały bydź w czem naruszone, mieć on będzie moc zażądania użycia siły zbroyney. Znieśsie się w tey mierze z Naczelnym Wodzem

Art. 3. Namiestnik Nasz czuwać będzie nad poszanowaniem praw, nad nienaruszalnością Członków Rządu. Przestrzegać będzie uszanowania Władz publicznych i Magistratur, a wszystkie klassy przeciw uciemiężeniu zasłaniać iest obowiązanym.

Art. 4. Zachowuiemy sobie do Naszey bezpośredniey decyzyi:

1. Kierunek siły zbroyney iako też mianowanie dowódców i officerów.
2. Zatwierdzenie ogólnego rocznego etatu przychodow i rozchodów Skarbu publicznego.
3. Stosunki polityki zewnętrzney iako też mianowanie Ajentow dyplomatycznych i handlowych.
4. Prawo łaski stosownie do Postanowienia Naszego z dnia (5) 17 Marca 1816.
5. Ustanowienie, urządzenie i rozdawnictwo orderów cywilnych i woyskowych.
6. Prawo nadawania Szlachectwa i Indygenatu, tudzież udzielania tytułów honorowych.
7. Zwoływanie Seymu, Seymików i zgromadzeń Gminnych.

Art. 5. Namiestnik Nasz mianować będzie, stosuiąc się do osobnych prawideł w tey mierze postanowionych, wszystkich Urzędników publicznych, wyiąwszy tych którzy odwołanemi bydź nie mogą, i których urzędy są dożywotne, iako też i Urzędników poniżey wyszczególnionych, których mianowanie sobie samym zachowuiemy, to iest: Arcybiskupów, Biskupów, Suffraganów, Ministrów, Radców Stanu, Członków szczególniey do Rady Administracyyney i do Rady Stanu wezwanych, Referendarzy, Członków Kommissyi wyznań Religiynych i oświecenia Publicznego, Członków Kommissyi Sprawiedliwości, Prezesa, Radców, Assessorów i Pisarza Izby obrachunkowey, Prokuratora Jeneralnego, Sekretarza Senatu, Dyrektora Jeneralnego i Sekretarza Jeneralnego Kancellaryi Rady Stanu, tudzież Sekretarzów Jeneralnych Kommissyy Rządowych.

Art. 6. Namiestnik Nasz będzie mógł zawieszać w urzędowaniu każdego Urzędnika, którego zawieszenie inney iakiey władzy wyłącznie zastrzeżonem nie zostanie; lub nie będzie podlegało osobnym prawidłom, a to pod obowiązkiem zdawania Nam niezwłocznie sprawy o zawieszeniu Urzędników przez Nas mianowanych, ażebyśmy względem nich wyrzekli; oczekuiąc zaś wyroku Naszego, mianować będzie tymczasowych Zastępców. Również będzie mianował Zastępców na wakuiące urzędy w art. 5 wyszczególnione, i natychmiast podawać Nam będzie na takowe Kandydatów.

Art. 7. Gdy Ministrowie winni bydź odpowiedzialnemi za działania Rządowe, uchwały Namiestnika powinny bydź stosownie do art. 68 ustawy Konstytucyyney, podpisem Ministra Naczelnika wydziału zaświadczane. Te tak zaświadczone uchwały, Kommissyie Rządowe właściwe, przesyłać Władzom niższym i nad ich wyko-

nywaniem czuwać będą.

Art. 8. Uchwały wydać się przez Namiestnika maiące, roztrząsane będą w Radzie Administracyyney; lub gdy będzie chodziło o ogólne urządzenia Administracyi publiczney, będą odsyłane do roztrząsania ógólnego zgromadzenia Rady Stanu. Wszelkie proiekta do statutów organicznych lub do postanowień maiących w zamiarze iakową zmianę Naszych poprzedniczych Postanowień, pod Nasze rozstrzygnięcie poddawanemi będą przez Namiestnika w Radzie. Kiedy Namiestnik wnosić będzie proiekt do uchwały na Radę Administracyyną, ten proiekt udzielonym Kommissyi Rządowey, której się tyczy i przez nią roztrząsanym bydź ma; ieśli właściwy Minister oświadczy Radzie przeciwne zdanie, proiekt do Naszego rozstrzygnięcia podanym zostanie.

Art. 9. Każdy proiekt przyięty przez ogólne zgromadzenie Rady Stanu i przez nie do Namiestnika Naszego przesłany, będzie przez Niego na uwagę wziętym, w Radzie Administracyyney roztrząsanym i pod Nasze zawyrokowanie poddanym, ieśliby go Namiestnik nie zatwierdził.

Zadna uchwała przez Namiestnika Naszego wydana i w Dzienniku Praw umieszczona, nie będzie mogła bydź zmienioną ni też zmodyfikowaną, iak za Naszem upoważnieniem.

Art. 10. Ninieysze pełnomocnictwo przez Nas wydane, będzie ogłoszonem i w Dzienniku praw umieszczonem.

Dan w Warszawie dnia (17) 29 Kwietnia 1818 r.

(podp.) *ALEXANDER.*
przez Cesarza i Króla.
(L.S.) Minister Sekretarz Stanu
(pod.) *Ig. Sobolewski.*

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego
&c. &c. &c.

NAMIESTNIK Królewski w Radzie Stanu

Chcąc urządzić dobra i lasy koronne i narodowe, w sposób, któryby stan ich podniósł i dochód z nich upewnił i powiększył, a zarazem zabezpieczył los włościan w tychże dobrach osiadłych i polepszył ich dolę, chcąc celu tego osiągnąć przez skoncentrowanie naczelnego kierunku w Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu przez zapewnienie mieyscowego dozoru w Województwach, przez oddzielenie władzy administracyyney od władzy urządzaiącey, nakoniec przez obmyślenie sposobu ułatwiaiącego ostateczne rozrachowanie się z dzierżawcami dotychczasowemi, postanowiliśmy i stanowiemy co następuie:

Artykuł 1. Ogólny dozór i kierunek spraw tyczących się dóbr i lasów koronnych, powróconych i narodowych, mieć będzie Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu, stosownie do attrybucyy iey służących. W tym celu przenosiemy do teyże Kommissyi Rządowey, Dyrekcyią jeneralną dóbr i Dyrekcyią jeneralną lasów Rządowych, łącząc ie w Dyrekcyią iedną pod szczególny dozór Ministra Prezyduiącego. Organizacyią tey Dyrekcyi stosownie do etatu przez Nas potwierdzonego Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu urządzi i postanowi.

Art: 2. Szczególną administracyią dóbr i lasów koronnych, powróconych i narodowych w każdem Województwie, trudnić się będzie Kommissyia Woiewódzka właściwa przez osobny Wydział, który przy każdey Kommissyi Woiewódzkiey ustano-

wismy i który nazywać się będzie Wydziałem dóbr i lasów Rządowych Woiewództwa NN.

Art: 3 Dla urządzania szczególnego dóbr i lasów Rządowych, ich pomiaru, klassyfikacyi, seperacyi, tudzież uregulowania w nich gospodarstw wzorowych i dzierżaw wieczystych większych i mnieyszych, zaprowadzoną mieć chcemy osobną Kommmissyią urządzaiącą, podług oddzielnego postanowienia.

Art: 4. Dla załatwienia i ukończenia wszelkich rachunków z dzierżawcami dóbr Rządowych do dnia 1 Czerwca 1815 na stałych, mianuiemy osobną Kommissyią Obrachunkową podług oddzielnego postanowienia.

Ar: 5. Do działań Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu w materyi dóbr i lasów Rządowych należeć będzie:

1. Potwierdzanie kontraktów dzierżawnych i anszlagów.
2. Stanowienie o budowlach w dobrach Rządowych i o remissyiach, tudzież assygnowanie na też przedmioty z funduszu budżetem naznaczonego.
3. Potwierdzanie pomiaru i uregułowania ekonomii i lesnictw na przedstawienie Kommissyi Urządzaiącey.
4. Dozór ogólny nad wpływem dochodów z dóbr i lasów Rządowych.
5. Potwierdzanie ostateczne rachunków bieżących z dzierżawcami od 1 Czerwca 1815 r. zaczynaiąc.
6. Zbieranie ogólnych wiadomości o dobrach i lasach, i formowanie tabell statystycznych.
7. Zawieranie umów o czynsz wieczysty lub wieczne dzierżawy i przedstawienie Nam, końcem przesłania ich do zatwierdzenia Jego Cesarsko Królewskiey Mości.
8. Układanie zasad Administracyi Ekonomiczney, stosownie do prawideł przyiętych.
9. Baczenie nad Administracyią mieyscową po Woiewództwach.
10. Ogólna opieka nad włościanami w dobrach Rządowych zamieszkałemi.
11. Ogólny kierunek spraw spornych, tyczących się dóbr i lasów Rządowych przez Prokuratoryią jeneralną.
12. Dysponowanie funduszu ogólnego, na przedmiot dóbr i lasów w budżecie przeznaczon-go.
13. Ciągłe stosunki z Kommissyią Urządzaiącą i Kommissyią Obrachunkową, dopóki one trwać będą.
14. Urządzenia tyczące się naznaczenia i przedaży porębów zwyczaynych i nadzwyczaynych.
15. Przedmioty tyczące się szkoły leśnictwa.

Art: 6. Wydział dóbr i lasów Rządowych w Kommissyi Woiewódzkiey, będzie pod osobnym kierunkiem Prezesa Kommissyi Woiewódzkiey i składać się ma z Kommissarza dóbr i lasów Rządowych, Nadleśnego jeneralnego, Radcy prawnego, Asessorów i innych officyialistów podług etatu przez Nas zatwierdzonego.

Art: 7. Do działań Kommissyi Woiewódzkiey przez wydział dóbr i lasów należeć będzie:

1. Zawieranie kontraktów dzierżawnych podług przepisów przez Kommissyią Przychodów i Skarbu wydać się maiących, i przesyłanie ich do potwierdzenia teyże Kommissyi Rządowey.
2. Dozierania ścisłego ich dopełnienia

3. Opieka szczególna nad włościanami w dobrach Rządowych zamieszkałemi.
4. Baczenie nad regularnym wpływem dochodów z dóbr i lasów Rządowych.
5. Pilnowanie exekucyi ustaw leśnych, tak co do porządku służby, iako i co do wykroczeń i defraudacyy leśnych.
6. Dopełnianie wszelkich rekwizycyy Kommissyi Urządzaiącey.
7. Przestrzeganie całości dóbr i lasów co do ich własności, granic i stanu ekonomicznego.
8. Szczegółowy kierunek spraw spornych, tyczących się dóbr i lasów Rządowych.
9. Ułatwianie rachunków kwartalnych z dzierżawcami
10. Zarządzenie funduszami na przedmiot dóbr i lasów Rządowych w Woiewództwie przeznaczonemi, iakie przez Kommissyią Rządową Przychodów i Skarbu wskazane będą
11. Pilnowanie, ażeby poręby zakładane i przedawane były stosownie do ogólnych prawideł i szczególnych urządzeń Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu.

Art: 8. Kommisarz dóbr i lasów Rządowych będzie Członkiem Kommissyi Woiewódzkiey z głosem stanowczym w materyiach iego Administracyi tyczących się.

Nadleśny jeneralny i Radca prawny zasiadaią na ogólnych posiedzeniach Kommissyi Woiewódzkiey z głosem stanowczym tylko w przedmiotach im właściwych.

Art: 9. Decyzyie Dyrekcyi Jeneralney dóbr i lasów Rządowych, wychodzić będą w Imieniu Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu. Decyzyie Wydziału dóbr i lasów Rządowych wychodzić będą pod imieniem właściwey Kommissyi Woiewódzkiey.

Art: 10. Obowiązki szczególne, tak Prezesa Kommissyi Woiewódzkiey co do Wydziału dóbr i lasów, iako i obowiązki Członków tegoż Wydziału, przepisze Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu.

Art: 11. Wszystkie dochody z dóbr i lasów koronnych, powróconych i narodowych wpływać odtąd maią do właściwych kass poborowych Woiewódzkich.

Art: 12. Tak w budżecie corocznym iako i w księgach kassowych dochody z dóbr i lasów koronnych w oddzialney rubryce zapisywane bydź maią.

Art: 13. Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu, co rok przy układaniu budżetu donaszać Nam będzie osobnym rapportem o ilości dochodu z dóbr i lasów koronnych przez ciąg roku spodziewanego, dla zasięgnienia przez Nas woli Nayiaśnieyszego Pana, o każdorocznem przeznaczeniu tego funduszu. Podobnież na końcu każdego roku donaszać Nam będzie o wpływach z tychże dóbr i lasów nastąpionych.

Art: 14 Natychmiast po wydaniu ninieyszego postanowienia Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu zatrudni się przysposobieniem wszelkich środków ułatwić mogących wprowadzenie nowey organizacyi, rozdzieleniem akt na Woiewództwa, i Urzędników i officyialistów stosownie do nowego ich przeznaczenia.

Art: 15. Dla porządnego wprowadzenia nowey organizacyi mieć chcemy, ażeby nowa Dyrekcyia Jeneralna dóbr i lasów Rządowych, w Kommissyi Przychodów i Skarbu, dnia 1 Lipca r. b. urzędowanie swoie rozpoczęła, i żeby w tymże

samym dniu rozwiązane zostały.

1. Dyrekcyia Jeneralna dóbr Rządowych.
2. Dyrekcyia Jeneralna lasów Rządowych.
3. Izba Administracyyna Dóbr Koronnych i powróconych.
4. Izba Administracyyna Dóbr Narodowych.

Wydziały zaś dóbr i lasów Rządowych przy Kommissyiach Woiewódzkich, ażeby przez Prezesów tychże Kommissyy, installowane były dnia 15 Lipca r. b.

Art: 16. W tymże dniu 1 Lipca zamkniętą bydź ma kassa dóbr koronnych, a wszelka gotowizna, iaka w dniu tym w teyże kassie znaydować się będzie, przesłaną będzie do kassy jeneralney poborów, w którey dochody z dóbr i lasów koronnych wpływaiące, oddzielnie manipulowane będą.

Art: 17. Od 1 Lipca r b. poczynaiąc, dzierżawcy dóbr koronnych i powróconych, wnaszać będą raty dzierżawne do właściwey kassy poborowey Woiewódzkiey.

Art: 18. Sprawy, które w dniu 1 Lipca r. b. w czterech magistraturach podług artykułu 15 rozwiązać się w dniu tymże maiących zostaną nieodrobione, przeydą do Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu, a w niey do Dyrekcyi Jeneralney dóbr i lasów Rządowych, którą ie stosownie do przepisów niniejszego postanowienia albo sama zdecyduie, albo do właściwey Kommissyi Woiewódzkiey odeśle.

Art: 19. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku Praw umieszczonem bydź ma, Kommissyiom Rządowym polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney dnia 7 Kwietnia 1818 roku.

(podp.) Zaiączek.

Minister prezyd. w Kommis. Rząd: Przychód: i Skarbu (podp:) J. Węgleński.

Radca Sekretarz Stanu Jeneral Brygady. (podp.) Kossecki.

Wypis z Rozkazow dziennych do woyska Polskiego Jego Cesarzewicowskiey Mości W. Xięcia Konstantego.

Dnia 19 Maia 1818.

Za Naywyższym Rozkazem

Otrzymaią żądane dymmissyie

Dla interessów familiynych

W jeździe: Z pułku 1go Ułanów, Kapitan Franciszek Sierzputowski. — Z pułku 2go Ułanów, Kapitanowie Łukasz Jaskólski i Kasper Bromirski, oba z pozwoleniem noszenia munduru.

Przenieśieni zostaią

Z pułku 2go strzelców konnych, Major Bogatko, do pułku 3go strzelców konnych. — Z pułku 1go Ułanów, Major Trzebuchowski, do pułku 4go Ułanów. — Z pułku 2go Ułanów, Major Bogusławski, do pułku 3go Ułanów.

Umieszczeni zostaią

w Korpusie Inwalidów i Weteranów

Z pułku grenadyerów Gwardyi, Podofficer Jan Jaworski i grenadyer Jakób Grygołaytys, oba w stopniu podporuczników, z przeznaczeniem do kompanii 11tey Weteranów.

Z Hamburga d. 15 Maia.

Dziś mieliśmy ukontentowanie widzieć tu w przeieżdzie do Anglii J. Cesarzewicowską Mość W. Xcia Rossyyskiego Michała.

Z Paryża d. 12 Maia.

Posiedzenia izb prawodawczych, które iuż 7 miesięcy obraduią i ważne posta-

nowiły ustawy, malą bydź za tydzień zakończone.

Bogaty ieden Lord Angielski naiął tu fiakra na godziny, ale powróciwszy do swoiego mieszkania zapomniał go odprawić, i w kilka chwil przedsięwziął podróż w głąb Francyi. Fiakrzysta, którego nie w ciemię bito, wyrobił sobie w przyzwoitey formie zaświadczenie, że go Lord nie odprawił, i on na iego rozkazy w domu zaiezdnym na przeciwko iego mieszkania przez 6 miesięcy czekał. Anglik z śmiechem Paryżanów skazany został na wynagrodzenie fiakrzyście wszystkich kosztów za iego czekanie.

Z Londynu d. 8 Maia.

Jenerał Gorgaud, ieden z towarzyszów Bonapartego na wyspę S. Heleny, który pokłócił się tam z Jenerałem Hr. Montholon i poiedynek miał tę kłótnią zagodzić, lecz nie dopuścił go Bonaparte, przybył tu na okręcie Camden. Na tymże okręcie przybył tu P. Balkolm z całą swoią rodziną, w którego domu na tey wyspie Bonaparte z początku mieszkał. Domyślaią się że odiazd iego nastąpił z rozkazu tamteyszego Gubernatora. Jen. Gorgaud nie otrzyma zapewne pozwolenia osiądzenia w Anglii.

Lavallette, który iak wiadomo uszedł z więzienia w Paryżu, miał podług pism naszych bawić dotąd w Szkocyi, teraz znayduie się w Londynie.

Lord Castlereagh wniosł w izbie niższey d. 5 b. m. o pozwolenie wprowadzenia ponowienia billu względem cudzoziemców. Starannosć o publiczne bezpieczeństwo, rzekł, iest pierwszą naszą powinnością, i przekonany iestem, iż gościnność iest teraz aż do niebezpieczeństwa kraiu posunięta. Korona ma prawda prawo oddalić cudzoziemców z kraiu; ale prawa tego bez pomocy parlamentu użyć nie może, i naylepiey może byłoby, gdyby raz na zawsze była wydana ustawa; lecz ia na dwa lata tylko wniosę, o niektóre przepisy względem cudzoziemców, które bynaymniey nie będą uciążliwemi. W dawnieyszych 6 latach 9 tylko osób zostało z kraiu oddalonych, w r. 1817 dwie, a w r. 1818 iedna. To okazuie iak mało Ministrowie skłonnemi są do nadużycia powierzoney sobie władzy. Że iednak bill względem cudzoziemców iest potrzebny, nie podpada żadney wątpliwości. Wielu źle myślących Francuzów nie mogąc w kraiu swoich uskutecznić planów, udali się do Niderlandów; tam wydalą pisma peryiodyczne, działaiące na publikum, i nakoniec tak daleco swoią posunęli śmiałość, iż wyraźnie iedno z wielkich Mocarstw prosili o wsparcie swoiego spisku, maiącego za cel obalenie dotychczasowego we Francyi rządu, a przywrócenie dawnego. Wiadomo iest, iż zamach na życie Xcia Wellingtona ułożony był w Niderlandach. Bill tylko względem cudzoziemców zapobiedz może utworzeniu się w kraiu naszem podobnegoż gniazda i wypływaiącem z niego nieszczęściom, który tem iest teraz potrzebnieyszy, że ieszcze niema pewności, czyli po upłynieniu lat 3 woyska ustąpią z Francyi lub tam pozostaną, i przy ich powrocie nie można bydź zupełnie bez obawy o powszechną spokoyność. — Lord Althorp i P. Romilly oświadczyli się przeciw takowemu billowi, ponieważ sprzeciwia się liberalnemu charakterowi Anglików, wolności kraiowey i prawom gościnności, i t. d. Pozwolenie wniesienia rzeczonego billu uchwalone iednak zostało 55 przeciw 18 głosom. — P. Lambton wniosł

o udzielenie Izbie korrespondencyi z obcemi Dworami względem cudzoziemców; lecz oparł się temu Lord Castlereagh, zapewniaiąc, iż bill względem cudzoziemców nigdy nie będzie na rzecz obcych Dworów użyty, ale tylko dla dobra Anglii, i wniosek ten większością głosów odrzucony został.

D. 3 b. m. przybył tu Xże Wellington z Francyi i zaraz miał dwugodzinną audyencyią u Xcia Rejenta.

Po 4tym Lipca r. b. bandera Ziednoczonych Stanów Ameryki składać się będzie z 13 czerwonych i białych pasków; 20 białych na niey gwiazdek w niebieskiem polu stanowią ziednoczenie prowincyy, i za przybyciem nowey prowincyi przybywa nowa gwiazdka.

— D. 12. —

Dnia 8go zebrali się wszyscy Ministrowie na radę, która 2½ godziny trwała. Po iey ukonczeniu Lord Castlereagh udał się do Xcia Rejenta dla zdania mu sprawy.

Dla W. Xcia Rossyyskiego Michała urządzone tu iuż mieszkanie w ulicy Fordhouse.

Na wyspie S. Heleny Las Cases ułożył w ięzyku Francuzkim i do wydrukowania do Europy posłał: "Dziennik tego wszystkiego co Napoleon na wyspie S. Heleny przez 8 miesięcy czynił i mowił publicznie i prywatnie, &c." Rękopism ten zatrzymany w Anglii został i iaszcze nie iest wydrukowany.

Plan Margr. Hastings, wielkorządcy wschodniey Indyi, zmierza do osłabienia tak dalece tamteyszych Raiow i Xiążąt Maratów, ażeby na przyszłość nie byli w stanie mieszać spokoyności rządu kompanii. Lecz plan tenż strony Scindiaha, Holkara i Rai Beraru doznaie wielkiey przeszkody. Jesteśmy w prawdzie zwycięzcami, ale to zwycięztwo wiele nas krwi kosztuie, i woyska nasze nie mogą bydź tak szybko uzupełniane iak hordy kraiowe. Oprocz tego Pindaresowie prowadzą woynę na wzor kup Hiszpańskich, napadaią na nas z tyłu, z boków i ustawicznie woysko nasze utrzymuią w poruszeniu. Zabitych musiemy na nowo zabiiać, wyraża gazeta Goniec, ponieważ na mieyscu zabitych powstaią zaraz inni.

Podług doniesień z Martyniki pod d. 14 i z wyspy S. Troycy pod d. 26 Marca, w Angusturze obchodzili rokoszanie Hiszpańskiey Ameryki zwycięztwo Boliwara nad Ienerałem Hiszpańskim Morillo pod St. Fernande nad rzeką Azura. Przednia straż pod Paezem ścigała Hiszpanów. Jenerał Morillo został w tey bitwie raniony i musiał się do Karakas zanieść kazać. Tu chciał 2000 niewolników Murzynów uzbroić; lecz rząd Królewski sprzeciwił się temu z obawy, iż Murzyni przeydą do rokoszanów. Z La Guira wszystko ucieka. Boliwar, podług listów z wyspy S. Tomasza, uwięzić miał kazać rokoszańskiego Admirała Brion i do Angustury pod Sąd odesłał.

Z Frankfortu d. 16 Maia.

Królewicz Angielski, Xże Kambridgi, który d. 6 b. m. w Kassel zaślubił się z Xiężniczką Heską Augustą, przeiechał d. 14 przez nasze miasto z Małżonką swoią do Anglii.

Członki Seymu Niemieckiego, a mianowicie wydziału woyskowego są teraz nadzwyczay zatrudnione. Często bywaią po dwa razy na dzień posiedzenia względem urządzenia siły woyskowey związku Niemieckiego, i spodziewać się należy, iż do 1 Lipca przynaymniey główne punkta tego urządzenia załatwione zostaną.

DODATEK
DO Nro 43.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 31. MAJA 1818 Roku W NIEDZIELĘ.

— *Z Krakowa.* —

W dniu 27 Kwietnia 1818 roku szedł z tego świata Tomasz Krzyżanowski, Prawa oboyga Doktor, Sędzia Appellacyyny Miasta Wolnego Krakowa i iego Okręgu, który przez 46 letnie ciągłe w Mieście tem urzędowanie zasłużył sobie na powszechny szacunek. Wścisłey rachubie tych lat życia Jego zdaie się, iż niebyło momentu, któryby posługą iaką dla powszechności, a szczególniey dla Rodaków Jego nie był napełniony. Po odbytych Naukach w Akademii Krakowskiey od roku 1772 w linii sądowey pracuiąc, przeszedł wszystkie stopnie, któremi zasługa postępuiąc prace laurem chwały uwieńcza. W roku 1783 Radnym Miasta Krakowa od Stanisława Augusta Króla Polskiego nominowany, zaraz w następnym 1784 r. Prezydenta dostoynośc otrzymawszy, przy większych urzędowania tego obowiązkach, zaszczyty Jego powiększył. Wzmianie Rządu, którey kray Polski doznawał, gorliwość Jego przy zdatności niezmieniona, dawała Mu prawo do względów, przez które od Nayiaśnieyszego Cesarza Austryiackiego Konsyliarzem, Magistratu Krakowskiego mianowany, i Urząd ten poważny od r. 1802 do r. 1809 piastował. W tym to roku chlubnym dla Krakowa Krzyżanowski na czele Magistratu będący witaiąc Woyska Polskie z tryumfem wchodzące, i klucze Miasta Naczelnemu Wodzowi oddaiąc w Mowie do Niego mianey okazał niezagładzone w sobie czucia prawego Polaka, a lubo niepewność losu woyny ieszcze w tym dniu bytu Krakowa nieustaliła, przecię Polak w imieniu Obywateli Polaków mowiący, nie ustraszał się tą niepewnością, czyniąc z siebie ofiarę iakiey po Nim odrodzenie się oyczyzny wymagało. W roku 1810 wyniesiony na stopień Sędziego Trybunału Departamentu Krakowskiego zaufaniu Monarsze i Obywateli odpowiadał. Te ciągłe urzędowania i godne ich sprawowanie, były powodem, że przy nowey zmianie losu Krakowa, w Trybunale Appellacyynym Miasta Wolnego Krakowa, na Urzędzie

---

W przeszłey Gazecie Nr. 42 zaszły w głosie JW. Słotwińskiego dwie omyłki: 1) Na stronnicy 497 w 2gim przedziale w 3cim wierszu od gory zamiast: *nieoddzielną* czytay oddzielną. 2) Tamże w 6tym wierszu zamiast *Natury* czytay: do ustawy.

Sędziego umieszczony, a po odbytych dwóchletnich posługach znowu uchwałą Seymu Kraiowego roku 1817 na temże Urzędzie potwierdzony został; w tem urzędowaniu, ani na krok ieden z drogi prawego Sędziego nieodstępuiąc, więcey pracą, niżeli wiekiem znękany, bo dopiero rok 63 licząc, razem życie i zasługi swe zakończył.

Z Paryża d. 14 Maia.

Nakoniec sławna sprawa w Alby o zabóystwo P. Fualdes ukończoną d. 2 b. m. została. Bancal, Bastide, Jausion, Collard i Bax na śmierć, Anna Benoit na wieczną robotę w domu poprawy i wypiątnowanie, a Missionier na 2letnie więzienie i zapłacenie 50 fr. kosztów prawnych. Pani Manson została za niewinną uznana.

Monitor wczorayszy zawiera urządzenie Królewskie głownego Sztabu woyska, które przyiemne wrażenie w woysku sprawia. Dla woiyścia do głownego Sztabu żądane są warunki, które tylko przez zasłużonych i doświadczonych officerów dopełnionemi bydź mogą. Będzie w nim 30 pułkowników, 30 podpułkowników, 90 naczelników bataliionowych, 270 Kapitanów, 125 poruczników, ogółem 545 officerów w czasie pokoiu, a podczas woyny liczba ich powiększoną bydź może do 648. Każdy Marszałek mieć będzie podczas woyny 6, a wczasie pokoiu 4 adjutantów, i w tym stosunku inni dowodzący officerowie. — Pierwszy zaciąg do woyska Francuzkiego maiący w krótce nastąpić, wynosi 16,000 ludzi, lecz dwa podobne maią w tymże roku bydź uskutecznione.

Na uczcie, którą tak zwani liberalni Deputowani izby prawodawczey dali, a którą nazywaią ucztą 400 Spartanów, nie dostawało P. Lafitte (bankiera), który przez dany u siebie w tymże dniu obiad Angielski, stracił, iak wyrażaią 50 od 100 na popularności. Biesiaduiący obrali sobie za hasło tęczę, dla sławnych iey trzech kolorów. Wstrzymali się wszelako od wszelkiey polityki, mów i zdrowiów; nawet zdrowia Królewskiego nie spełnili. Przyszli, iedli, pili, rozmawiali, śmiali się i rozeszli.

Z Madrytu d. 29 Kwietnia.

Dworska nasza gazeta zawiera List Naczelnego Wodza woyska Królewskiego w południowey Ameryce, Jenerała Morillo, zgłowney kwatery Villa del Cura pod d. 28 Lutego r. b. do Ministra woyny, w którym donosi, iż dowiedziawszy się w Vittoria o posunięciu się naprzód zdraycy Boliwara i złączeniu się z Paezem nad rzeką Onoroko, udał się zaraz do pierwszey dywizyi swoiego woyska do Calaboso. Tu był d. 12 od całey rokoszańskiey siły, to iest 2600 jazdy i 1500 piechoty attakowany. Trzy dni trzymał się z korzyścią w Calabaso, ale d. 15 w nocy opuścił to mieysce i udał się zswoiemi rannemi i choremi, tudzież większą częścią mieszkańców drogę do Sombrero. Scigał go tam i napastował nieprzyiaciel, lecz został naprzód z wielką stratą odparty, potem porażony. Byłby zaś zupełnie rozproszony i śmiechu godna rzeczpospolita Wenezueli byłaby koniec wzięła, gdyby nasza jazda działać była mogła. Od tego czasu nie napastował nas nieprzyiaciel i nie odniosł inney korzyści za swoie straty prócz miasta Calaboso. Utraciliśmy w zabitych 4 officerów i 61 żołnierzy; ranionemi są Naczelny Wódz Morillo, 13 officerów, 253 żołnierzy, a w nieprzyiacielską niewolą dostało się 94 ludzi. Nieprzyiaciel zostawił na placu boiu 400 zabitych; zabraliśmy wiele jeńców, tabory i ie-

dnę chorągiew. (Zabacz artykuł z Londynu w dzisieyszey Gazecie.)

Przeciw Infantowi Don Fran. de Paulo, powracaiącemu z podroży przez Europę, wyszło kilka oddziałów gwardyy Hiszpańskiey i Walońskiey konney do Burgos.

DONIESIENIE TEATRALNE.

W przyszłą Sobotę, to iest dnia 6go Czerwca 1818 na Benefis Franciszka Zebrowskiego dana będzie Klassyczna Traiedyia, w 5ciu Aktach, z Francuzkiego Woltera, przez Konstantego Maieranowskiego wierszem przełożona, pod nazwiskiem: *Brutus, czyli Wypędzenie z Rzymu Tarkwiniuszów.*

DONIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych, w Senacie Rządzącym Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu, podaie do wiadomości, iż z mocy uchwały Senatu Rządzącego z dnia 4 b. m. Nr. 1964 w dniu 18 Czerwca r. b. i następnych od godziny 10 ranney w Biórze Wydziału odbywać się będzie publiczna Licytacya sprzedarzy Pół-Metallu Zynk zwanego w składzie Skarbowym nad Wisłą w Krakowie znayduiącego się w ilości Centnarów 3621 wagi Wiedeńskiey pod warunkami. — 1. Cena pierwszego wywołania (pretium fisci) za Centnar ieden ustanowiona iest Złp. 25 gro. 15. — 2. Sprzedarz nastąpi partyami naymniey po 300 Centnarów. — 3. Licytować chcący złożyć obowiązany przed rozpoczęciem Aktu licytacyi w gotowiźnie vadium 10 od 100 summy zapartyą którą sobie życzy zakupić przypadaiącey. — 4 Zalicytowana partya Zynku ma bydź wprzeciągu miesiąca iednego z składów Skarbowych wyprowadzoną, a należytość natychmiast w monecie Kurs w Kraiu maiącey złożoną. — 5. Niedopełniaiący powyższych warunków utraci vadium.

w Krakowie dnia 16 Maja 1818.

A. Morbitzer.
Oadomski, S. W.

Niżey podpisany Właściciel Dóbr Sworszowice w Galicyi Austryackiey Cyrkule Myślenickim uwiadomia Szanowną Publiczność, iż kąpiele mineralne siarczane tamże znayduiące się w dniu 26 Maia b. r. otwartemi zostały. Przyieżdzaiący wszelkie wygody tak co się tyczy kąpieli, iako też i Traktyerni znayda.

Felix Radwański.

Działo się w Radomiu dnia 30 Kwietnia 1818 roku.

Na żądanie Piotra Laurens, Patrona przy Trybunale Cywilnym I. Instancyi Województwa Sandomierskiego iako Kuratora massy kredalney Konstantego Jankowskiego, w Mieście Woiewódzkim Radomiu w kamienicy w Rynku pod Nr. 4 stoiącey mieszkaiącego.

Ja Marcin Dragoński Woźny przy Trybunale Cyw. I. Instancyi Woiewództwa Sandomierskiego przez Wysoką Dyrekcyią Ministeryi Sprawiedliwości dnia 10 Kwietnia 1815 r. nominowany i przysięgły mieszkaiący w Radomiu pod Nrem 94.

Zapozwałem wszystkich wierzycieli rzeczoney massy kredalney Konstantego Jankowskiego iako to: — 1) Maryiannę z Jankowskich Tomkowiczową w assystencyi męża iey Józefa Tomkowicza zamieszkanie prawne przy tymże swym mężu w Strzałkowie w obwodzie Radomskim Woiewództwie Sandom: maiacą. — 2) Józefa Tomkowicza, iak wyżey w Strzałkowie zamieszkałego. — 3) Woyciecha i Konstancyią Gąsiorowskich. — 4) Gabryiela Bernartowicza. — 5) Konstancyią z Trembeckich Glińską. — 6) Walentego Kwaśniewskiego. — 7) Tadeusza Kwaśniewskiego. — 8) Xiędza Rocha Sieklecckiego. — 9) Massę wexlową Fryderyka Rabryta. — 10) Ignacego Xawerego Działyńskiego — 11) Konstantego Jankowskiego imieniem syna swego Józefa Jankowskiego czyniącego. — 12) Massę wexlową Karola Szultza. — Z meysca mieszkania i zamieszkania niewiadomych, aby stosownie do rezolucyi Trybunału Cyw. I. Inst. Woiewództwa Sandomierskiego w dniu 7 Lutego r. b. do L. 269; drugiey dnia 25 mca i r. b. do L. 877 wydanych z powodu, że w byłym Sądzie Szlacheckim Krakowskim wy-

rok klassyfikacyyny w wymienioney powyżey mąssie, iuż zapadł i repartycyia przez owczasowego kuratora ułożona ieszcze w roku 1807 wierzycielom przedstawioną była, iako też, że do rozdzielenia teyże massy zmiana Rządu iedynie staneła na przeszkodzie, przed Delegowanym Sędzią Trybunału W. Strzeleckim w mieyscu posiedzeń Trybuuału Cyw. I. Inst. Wdztwa Sandomierskiego Wydziału II. w rynku Miasta Radomia pod Nr. 66 odbywaiących się w dniu 16tym Lipca r. b. iako terminie ostatecznym rezolucyią Trybunału z dnia 25 m. i r. b. praeclusive oznaczonym o godzinie 3ciey po południu stawili się, i stosownie do art. 16 Dekretu Królew. z dnia 15 Lipca 1809 r. oppozycyią puncto wzmiankowaney repartycyi massy, o którey mowa, ieżeliby iaką mieli, do protokułu tegoż Delegowanego w pomionionym terminie przedsięwziąść się maiącego podali, lub, że takową repartycyią przyymuią oświadczyli, wrazie bowiem niestawienia się w powyższym terminie ostatecznym tyle razy rzeczona repartycyia zatwierdzoną i do Dystrybucyi massy przystąpiono będzie. — Takowy zapozew celem uzyskania prawnych iego skutków dla wierzycieli z mieysca zamieszkania wiadomych w ich zamieszkaniu położony, dla wierzycieli zaś z mieysca zamieszkania niewiadomych na głownych drzwiach Izby audyencyonalney Trybunału Cyw. I. Instancyi Woiew. Sandmierskiego przybity i Prokuratorowi Królewskiemu przy tymże Trybunale wręczony oraz przez gazety Warszawskie i Krakowskie, tudzież Dzienniki Woiewódzkie w Radomiu wychodzące do trzykrotnego ogłoszenia podany został. *Działo się iak wyżey* *Marcin Dragoński, W. T. C. W. S.*

Do sprzedania z wolney ręki: Dobra Miłkowa, Jelna, Zbęnk, Załęże, mila od N. Szandecza, 3 mile od Gorki, ćwierć mile od gościnca czyli drogi Ces. w Cyrkule Sandeckim. Dziedziczne W. Adama Siemońskiego 3ch kraiowego Obywatela mieszkaiącego w Krakowie w własnym Domu pod Nr. 553 na Floryańskiey ulicy. Osiadłość w tych wsiach iest 48 zagrodników, a można przyczynić 20 bez uszkodzenia gruntów Dworskich, 21 kmieci całkowitych, sześć Folwarków, z których każdy ma po 3 pola, mieszkanie dla Gospodarzy, szpiklerz, staynie i stodoły, z wszelkiemi Ekonomicznemi wygodami, z Browarami wielkiemi 2ma murowanemi z naczyniami i kotłami, garcami, piwnicą, spiklierzem i stayniami do umieszczenia bydła i owiec równie murowanemi, w sposobie przepisanem od Tera, karczm 6 z ogrodami na iarzynę, pomiędzy któremi iest 4 murowanych; lasy dostateczne wymierzone na 80 lat, czyli na 80 wrębów, naywięcey bukowy i iodłowy bynaymniey nieprzecięty i stary, z którego co rok za 1000 złr. na mieyscu się sprzedaie, na expens do Browaru siąg 300 i wszelki materyiał na utrzymanie Budowli w tych wsiach bez szkody lasu, tudzież opał po Folwarkach wydaie się. Jest 3ch Gaiowych z gruntem. Wysiewy są pszenicy 200 korcy, ięczmienia korcy 80, żyta korcy 50, owsa korcy 400, ziemniaków co się podoba, siana fur 100 koniczyny 200. Czynszu kapłonow i kur 500. Czynsu lasowego 300 złp. z propinacyi i browaru osobnego 5000 złp. w dobrey srebrney monecie. Dobra te leżą o ćwierć mile od Dunayca, ale wylew tey rzeki bynaymniey im szkodzić nie może; wszystkie pola są pod południe obrocone. Extrakt Tabularny pokaże, że na tych Dobrach długu żadnego niema. Cena tych Dóbr iest 16000 czer. zł. mowię szesnaście tysięcy czer. zł. Ktoby sobie życzył wniść w układy, udać się będzie łaskaw, albo do samego Dziedzica tych Dóbr w Krakowie, albo do W. Mainoni kupca we Lwowie, albo do W. Górczyńskiego w Tarnowie, albo do W. Adama Krzyżanowskiego, Profes. Prawa w Krakowie.

W Kolonii Alwernia, Okręgu Miasta Wolnego Krakowa, w Gminie 13 Poręba położoney, iest z wolney ręki, każdego czasu kamienica, o kilku stancyiach i piwnicą do znarędowania. Aręduiącemu wolno będzie wszelki handel przemysłu kupieckiego, wraz z wszystkiem tronków prowadzić. — Chęć maiący arędowania, ma się do Biora Weyta Gminy Poręba zgłosić.

Do dzisieyszey Gazety dołączony iest *Rocznik Towarzystwa Dobroczynności W. Miasta Krakowa.*